

# CONVENȚIE din 18 martie 1970

privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială\*) (adoptată la Haga la 18 martie 1970)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 331 din 15 mai 2003

Data intrării în vigoare 15-05-2003

-----  
Notă \*) Traducere.

Statele semnatare ale prezentei convenții,  
dorind să faciliteze transmiterea și executarea comisiilor rogatorii și să promoveze apropierea diverselor metode pe care le utilizează în aceste scopuri,  
preocupate de creșterea eficienței cooperării judiciare reciproce în materie civilă sau comercială,  
au hotărât să încheie o convenție în aceste scopuri și au convenit asupra dispozițiilor următoare:

## Capitolul 1 Comisii rogatorii

### Articolul 1

În materie civilă sau comercială, autoritatea judiciară a unui stat contractant poate, conform dispozițiilor legislației sale, să ceară prin comisie rogatorie autorității competente a unui alt stat contractant să obțină probe, precum și alte acte judiciare.

O comisie rogatorie nu poate fi cerută pentru a permite părților să obțină mijloace de proba care să nu fie destinate folosirii într-o procedură în curs sau viitoare.

Expresia alte acte judiciare nu se referă nici la notificarea sau comunicarea de acte judiciare, nici la măsurile conservatorii sau de executare.

### Articolul 2

Fiecare stat contractant desemnează o autoritate centrală care își asumă sarcina de a primi comisiile rogatorii emanând de la o autoritate judiciară a unui alt stat contractant și de a le transmite autorității competente în scopul executării. Autoritatea centrală este organizată potrivit normelor prevăzute de statul solicitat.

Comisiile rogatorii sunt transmise autorității centrale a statului solicitat fără intervenția unei alte autorități a acestui stat.

### Articolul 3

Comisia rogatorie conține următoarele date:

- a) autoritatea solicitanta și, dacă este posibil, autoritatea solicitată;
- b) identitatea și adresa părților și, după caz, ale reprezentanților acestora;
- c) natura și obiectul cauzei și o expunere sumară a faptelor;
- d) actele de cercetare sau alte acte judiciare de îndeplinit.

După caz, comisia rogatorie mai conține:

- e) numele și adresa persoanelor de audiat;
- f) întrebările destinate persoanelor care urmează să fie audiate sau faptele asupra cărora acestea trebuie să fie audiate;
- g) documentele sau alte obiecte de examinat;
- h) cererea de luare a mărturiei sub jurământ sau pe baza afirmatiei și, după caz, indicarea utilizării oricărei forme speciale;
- i) orice metoda sau procedura specială a carei aplicare este cerută conform art. 9.

Comisia rogatorie menționează, de asemenea, dacă este cazul, informațiile necesare pentru aplicarea art. 11.

Nici o legalizare sau formalitate similară nu poate fi cerută.

### Articolul 4

Cererea de comisie rogatorie trebuie să fie redactată în limba autorității solicitate sau însoțită de o traducere în această limbă.

Cu toate acestea, fiecare stat contractant va accepta cererea de comisie rogatorie redactată în limbile franceză sau engleză ori însoțită de o traducere în una dintre aceste limbi, numai dacă nu s-a opus la aceasta făcând rezerva prevăzută la art. 33.

Orice stat contractant care are mai multe limbi oficiale și nu poate, din motive ce țin de dreptul intern, să accepte comisiile rogatorii în una dintre aceste limbi pentru ansamblul teritoriului său trebuie să facă cunoscută, prin

intermediul unei declarații, limba în care comisia rogatorie trebuie să fie redactată sau tradusa în vederea executării sale în părțile teritoriului sau pe care le-a determinat. În caz de nerespectare fără motive temeinice a obligației decurgând din aceasta declarație, cheltuielile de traducere în limba cerută sunt în sarcina statului solicitant.

Orice stat contractant poate, printr-o declarație, sa comunice limba sau limbile, altele decât cele prevăzute la alineatele precedente, în care cererea de comisie rogatorie poate fi transmisă autorității sale centrale.

Orice traducere anexată la o comisie rogatorie trebuie să fie certificată pentru conformitate fie de un agent diplomatic sau consular, fie de un traducător autorizat sau jurat, fie de orice altă persoană autorizată în acest scop în unul dintre cele doua state.

#### **Articolul 5**

Dacă autoritatea centrala apreciază ca dispozițiile convenției nu au fost respectate, informează imediat despre aceasta autoritatea statului solicitant care i-a transmis comisia rogatorie, precizând obiecțiile pe care le are față de cerere.

#### **Articolul 6**

În caz de necompetență a autorității solicitate, comisia rogatorie este transmisă din oficiu și fără întârziere autorității judiciare competente a aceluiași stat, în conformitate cu regulile stabilite de legislația acestuia.

#### **Articolul 7**

Autoritatea solicitanta este, la cererea sa, informată asupra datei și locului unde se va proceda la luarea măsurii solicitate, cu scopul ca părțile interesate și, după caz, reprezentanții lor să poată asista. Aceasta comunicare este adresată direct părților menționate sau reprezentanților lor, în cazul în care autoritatea solicitanta a făcut o astfel de cerere.

#### **Articolul 8**

Orice stat contractant poate declara ca magistrații autorității solicitante a unui alt stat contractant pot asista la executarea unei comisii rogatorii. Aceasta măsura poate fi supusă autorizării prealabile a autorității competente desemnate de statul care a făcut declarația.

#### **Articolul 9**

Autoritatea judiciară care procedează la executarea unei comisii rogatorii aplica legile tarii sale în ceea ce privește formalitățile de urmat.

Cu toate acestea, la cererea autorității solicitante, se accepta să se procedeze potrivit unei forme speciale, numai dacă aceasta nu este incompatibilă cu legislația statului solicitat sau dacă executarea ei nu este posibilă fie datorită uzantelor judiciare din statul solicitat, fie dificultăților de ordin practic.

Comisia rogatorie trebuie să fie îndeplinită de urgență.

#### **Articolul 10**

Îndeplinind comisia rogatorie, autoritatea solicitată folosește mijloacele de constrângere corespunzătoare și prevăzute de legislația sa internă în cazurile și în aceeași măsura în care ea ar fi obligată la acestea pentru îndeplinirea unei comisii a autorităților statului solicitat sau a unei cereri făcute în acest scop de către o parte interesată.

#### **Articolul 11**

Comisia rogatorie nu este executată dacă persoana în cauza invocă o excepție sau o interdicție de a depune mărturie, stabilite:

- a) fie de legea statului solicitat;
- b) fie de legea statului solicitant și menționată în comisia rogatorie sau, după caz, atestată de autoritatea solicitanta la cererea autorității solicitate.

În plus, orice stat contractant poate declara ca el recunoaște asemenea excepții și interdicții stabilite de legea altor state decât statul solicitant și statul solicitat, în măsura prevăzută în aceasta declarație.

#### **Articolul 12**

Executarea comisiei rogatorii nu poate fi refuzată decât în măsura în care:

- a) executarea în statul solicitat nu intră în atribuțiile puterii judiciare; sau
- b) statul solicitat considera ca aceasta este de natura sa aducă atingere suveranității sau securității sale.

Executarea nu poate fi refuzată pentru singurul motiv ca legea statului solicitat prevede o competență judiciară exclusivă în cauza respectiva sau nu admite un drept la acțiune privind obiectul cererii prezentate în fața autorității solicitante.

#### **Articolul 13**

Documentele care constata îndeplinirea unei comisii rogatorii sunt transmise de către autoritatea solicitată autorității solicitante pe aceeași cale care a fost folosită de către aceasta din urma.

În cazul în care comisia rogatorie nu este îndeplinită în întregime sau în parte, autoritatea solicitanta este informată despre aceasta imediat pe aceeași cale și îi sunt comunicate motivele.

#### Articolul 14

Îndeplinirea comisiei rogatorii nu poate da loc la rambursarea taxelor sau cheltuielilor, indiferent de natura lor.

Cu toate acestea, statul solicitat are dreptul sa ceara statului solicitant rambursarea indemnizațiilor plătite experților și interpreților și a cheltuielilor rezultând din folosirea unei forme speciale cerute de statul solicitant, conform art. 9 alin. 2.

Autoritatea solicitată, a carei lege lasă în grija părților administrarea probelor și care nu este în măsura sa îndeplinească ea însăși comisia rogatorie, poate să însărcineze cu aceasta o persoană, după ce a obținut consimțământul autorității solicitante. Cerând consimțământul, autoritatea solicitată indica cuantumul aproximativ al cheltuielilor care ar rezulta din aceasta intervenție. Consimțământul implica pentru autoritatea solicitanta obligația de a rambursa aceste cheltuieli. În lipsa acestuia, autoritatea solicitanta nu este răspunzătoare pentru aceste cheltuieli.

### Capitolul 2

## Obținerea probelor prin intermediul agenților diplomatici sau funcționarilor consulari și prin împuternicit

#### Articolul 15

În materie civilă sau comercială, un agent diplomatic sau funcționar consular al unui stat contractant poate proceda, fără constrângere, pe teritoriul unui alt stat contractant și în circumscripția în care își exercită funcțiile sale, la obținerea oricăror probe care să nu-i vizeze decât pe cetățenii statului pe care îl reprezintă și privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a statului menționat.

Orice stat contractant are facultatea de a declara ca aceasta obținere de probe nu poate fi îndeplinită decât pe baza autorizației acordate, la cererea facută de petitioner sau în numele sau de agentul diplomatic ori funcționarul consular, de către autoritatea competentă desemnată de statul care face declarația.

#### Articolul 16

Un agent diplomatic sau funcționar consular al unui stat contractant poate, în afară de aceasta, sa procedeze, fără constrângere, pe teritoriul unui alt stat contractant și în circumscripția în care își exercită funcțiile sale, la orice obținere de probe cu privire la cetățenii statului de reședință sau cetățenii unui stat terț și privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a unui stat pe care îl reprezintă:

- a) dacă o autoritate competentă desemnată de statul de reședință și-a dat autorizația fie în mod general, fie pentru fiecare caz; și
- b) dacă el respecta condițiile pe care autoritatea competentă le-a prevăzut în autorizație.

Orice stat contractant poate să declare ca obținerea de probe prevăzută mai sus poate fi îndeplinită fără autorizarea sa prealabilă.

#### Articolul 17

În materie civilă sau comercială, orice persoană desemnată regulamentar în acest scop în calitate de împuternicit poate să obțină, fără constrângere, pe teritoriul unui stat contractant orice proba privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a unui alt stat contractant:

- a) dacă o autoritate competentă desemnată de statul de executare și-a dat autorizația fie în mod general, fie pentru fiecare caz; și
- b) dacă persoana respecta condițiile pe care autoritatea competentă le-a prevăzut în autorizație.

Orice stat contractant poate să declare ca obținerea de probe prevăzută mai sus poate fi îndeplinită fără autorizarea sa prealabilă.

#### Articolul 18

Orice stat contractant poate să declare ca un agent diplomatic sau funcționar consular ori un împuternicit, autorizat sa procedeze la obținerea probelor, conform art. 15, 16 și 17, are facultatea să se adreseze autorității competente desemnate de statul menționat, pentru a i se acordă asistența necesară în vederea obținerii probelor pe cale de constrângere. Declarația poate conține orice condiție pe care statul declarant considera potrivit sa o impună.

În cazul în care autoritatea competentă aduce la îndeplinire cererea, ea aplica mijloacele de constrângere corespunzătoare și prevăzute de legea sa interna.

#### Articolul 19

Autoritatea competența, acordând autorizația prevăzută la art. 15, 16 și 17 sau aducând la îndeplinire cererea prevăzută la art. 18, poate determina condițiile pe care le considera potrivite privind în special ora, data și locul obținerii probei. Aceasta poate cere, de asemenea, ca ora, data și locul să-i fie notificate în prealabil și în timp util; în acest caz, un reprezentant al autorității menționate poate fi prezent la obținerea probei.

#### Articolul 20

În obținerea probelor, potrivit oricărui articol din acest capitol, persoanele respective pot fi în mod legal reprezentate.

#### Articolul 21

În cazul în care un agent diplomatic, un funcționar consular sau un împuternicit este autorizat să procedeze la obținerea de probe, în baza prevederilor art. 15, 16 și 17:

- a)** poate să procedeze la obținerea de probe care nu este incompatibilă cu legea statului de executare sau contrară autorizației acordate în baza articolelor menționate și să primească, în aceleași condiții, o mărturie sub jurământ sau prin afirmatie;
- b)** dacă persoana vizată de obținerea probelor nu este cetățean al statului în care procedura este în curs, orice convocare a acesteia de a se infatisa sau de a participa la obținerea de probe va fi redactată în limba locului unde proba trebuie să fie luată sau să fie însoțită de o traducere în această limbă;
- c)** convocarea precizează că persoana poate fi asistată de un reprezentant legal și, în orice stat care nu a făcut declarația prevăzută la art. 18, ca aceasta nu este obligată să se înfățișeze și nici să participe la obținerea de probe;
- d)** proba poate fi administrată în modalitatea prevăzută de legea instanței în fața căreia procedura este pendinte, cu condiția ca aceasta să nu fie interzisă de legea statului de executare;
- e)** persoana solicitată să obțină proba poate invoca excepțiile și interdicțiile prevăzute la art. 11.

#### Articolul 22

Faptul că obținerea unei probe nu a putut fi îndeplinită conform dispozițiilor prezentului capitol datorită refuzului unei persoane de a participa la aceasta nu împiedică ca o comisie rogatorie să fie adresată ulterior pentru aceeași proba, conform dispozițiilor cap. I.

### Capitolul 3

#### Dispoziții generale

#### Articolul 23

Orice stat contractant poate, în momentul semnării, ratificării sau aderării, să declare că nu va îndeplini comisiile rogatorii care au ca obiect o procedură cunoscută în țările de common law sub numele de pretrial discovery of documents.

#### Articolul 24

Orice stat contractant poate desemna, în afară de autoritatea centrală, alte autorități a căror competență o determină. Cu toate acestea, comisiile rogatorii pot oricând să fie transmise autorității centrale.

#### Articolul 25

Orice stat contractant în care sunt în vigoare mai multe sisteme de drept poate desemna autoritățile unuia dintre aceste sisteme, care să aibă competența exclusivă pentru executarea comisiilor rogatorii în aplicarea prezentei convenții.

#### Articolul 26

Orice stat contractant, dacă este obligat din rațiuni de drept constituțional, poate invita statul solicitant să ramburseze cheltuielile de executare a comisiei rogatorii și privind notificarea sau comunicarea de a se infatisa, indemnizațiile datorate persoanei care face declarația și cheltuielile pentru întocmirea procesului-verbal al administrării probei.

În cazul în care un stat aplică dispozițiile alineatului precedent, orice alt stat contractant poate să invite acest stat să ramburseze cheltuieli similare.

#### Articolul 27

Dispozițiile prezentei convenții nu vor împiedica un stat contractant:

- a)** să declare că comisiile rogatorii pot fi transmise autorităților sale judiciare pe alte cai decât cele prevăzute la art. 2;
- b)** să permită, în temeiul legii sau practicii sale interne, să se îndeplinească actele la care acestea se aplică în condiții mai puțin restrictive;
- c)** să permită, în temeiul legii sau practicii sale interne, folosirea de metode pentru obținerea de probe, altele decât cele prevăzute de prezenta convenție.

#### Articolul 28

Prezenta convenție nu se opune ca statele contractante să convină pentru a deroga de la:

- a)** art. 2, în ceea ce privește calea de transmitere a comisiilor rogatorii;
- b)** art. 4, în ceea ce privește folosirea limbilor;
- c)** art. 8, în ceea ce privește prezenta magistraților la îndeplinirea comisiilor rogatorii;
- d)** art. 11, în ceea ce privește excepțiile și interdicțiile de a depune ca martor;

- e) art. 13, în ceea ce privește transmiterea actelor care constata îndeplinirea;
- f) art. 14, în ceea ce privește reglementarea cheltuielilor;
- g) dispozițiile cap. II.

#### Articolul 29

Prezenta convenție va înlocui, în raporturile dintre statele care au ratificat-o, art. 8-16 din convențiile referitoare la procedura civilă, semnate la Haga la 17 iulie 1905 și, respectiv, la 1 martie 1954, în măsura în care aceste state sunt părți la una dintre aceste convenții.

#### Articolul 30

Prezenta convenție nu aduce atingere aplicării art. 23 al Convenției din 1905, nici a art. 24 al Convenției din 1954.

#### Articolul 31

Acordurile adiționale la convențiile din 1905 și 1954, încheiate de statele contractante, sunt considerate de asemenea aplicabile prezentei convenții numai dacă statele interesate nu convin altfel în aceasta privință.

#### Articolul 32

Fără a aduce atingere aplicării art. 29 și 31, prezenta convenție nu deroga de la convențiile la care statele contractante sunt sau vor fi părți și care conțin dispoziții în materiile reglementate de prezenta convenție.

#### Articolul 33

Orice stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării, are facultatea de a exclude în întregime sau în parte aplicarea dispozițiilor alin. 2 al art. 4, precum și ale cap. II. Nici o alta rezerva nu va fi admisă.

Orice stat contractant va putea, în orice moment, să retragă o rezervă pe care a făcut-o; efectul rezervei va înceta în a 60-a zi după notificarea retragerii.

În cazul în care un stat a făcut o rezervă, orice alt stat afectat de aceasta poate să aplice aceeași regulă față de statul care a făcut rezerva.

#### Articolul 34

Orice stat poate în orice moment să retragă sau să modifice o declarație.

#### Articolul 35

Orice stat contractant va comunica Ministerului Afacerilor Externe al Olandei, fie în momentul depunerii instrumentului sau de ratificare sau de aderare, fie ulterior, autoritățile prevăzute la art. 2, 8, 24 și 25.

Acesta va notifica, după caz, în aceleași condiții:

- a) desemnarea autorităților cărora agenții diplomatici sau funcționarii consulari trebuie să li se adreseze în baza art. 16 și a celor care pot acorda autorizația sau asistența prevăzută la art. 15, 16 și 18;
- b) desemnarea autorităților care pot acorda reprezentanților legali autorizația prevăzută la art. 17 sau asistența prevăzută la art. 18;
- c) declarațiile menționate la art. 4, 8, 11, 15, 16, 17, 18, 23 și 27;
- d) orice retragere sau modificare a desemnarilor și declarațiilor menționate mai sus;
- e) orice retragere de rezerve.

#### Articolul 36

Dificultățile care ar putea apărea între statele contractante cu ocazia aplicării prezentei convenții vor fi reglementate pe cale diplomatică.

#### Articolul 37

Prezenta convenție este deschisă semnării statelor reprezentate la a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

Aceasta va fi ratificată și instrumentele de ratificare vor fi depuse la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei.

#### Articolul 38

Prezenta convenție va intra în vigoare în a 60-a zi de la depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare prevăzut de art 37 alin. 2.

Pentru fiecare stat semnatar care o va ratifica ulterior, convenția va intra în vigoare în a 60-a zi de la data depunerii instrumentului sau de ratificare.

#### Articolul 39

Orice stat, nereprezentat la a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat, care este membru al Conferinței sau al Organizației Națiunilor Unite ori al unei instituții specializate a acestora sau parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție, va putea adera la prezenta convenție, după intrarea sa în vigoare, în baza art. 38 alin. 1.

Instrumentul de aderare va fi depus la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei.

Prezenta convenție va intra în vigoare, pentru statul care adera, în a 60-a zi de la depunerea instrumentului sau de aderare.

Aderarea nu va avea efect decât în raporturile dintre statul care a aderat și statele contractante care vor declara ca accepta aceasta aderare. Aceasta declarație va fi depusă la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei; acest minister va transmite, pe cale diplomatică, o copie certificată pentru conformitate fiecăruia dintre statele contractante. Prezenta convenție va intra în vigoare între statul care a aderat și statul care a declarat ca accepta aceasta aderare după 60 de zile de la depunerea declarației de acceptare.

#### Articolul 40

Orice stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării, poate să declare ca prezenta convenție se va extinde la ansamblul teritoriilor pe care la reprezintă pe plan internațional sau la unul ori mai multe dintre acestea. Aceasta declarație va avea efect în momentul intrării în vigoare a prezentei convenții pentru statul respectiv.

Ca urmare, orice extindere de aceasta natura va fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Olandei.

Prezenta convenție va intra în vigoare, pentru teritoriile vizate de extindere, în a 60-a zi de la notificarea menționată la alineatul precedent.

#### Articolul 41

Prezenta convenție va avea o durată de 5 ani începând de la data intrării sale în vigoare, conform art. 38 alin. 1, chiar pentru statele care au ratificat-o sau care au aderat la ea ulterior.

Aceasta va fi reînnoită tacit din 5 în 5 ani, dacă nu exista denunțare.

Denunțarea va fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Olandei cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea termenului de 5 ani.

Aceasta va putea să se limiteze la unele teritorii la care se aplică prezenta convenție.

Denunțarea nu va avea efect decât față de statul care a notificat-o. Prezenta convenție va rămâne în vigoare pentru celelalte state contractante.

#### Articolul 42

Ministerul Afacerilor Externe al Olandei va notifica statelor vizate în art. 37, precum și statelor care au aderat conform dispozițiilor art. 39:

- a) semnăturile și ratificarile vizate la art. 37;
- b) data la care prezenta convenție va intra în vigoare conform dispozițiilor art. 38 alin. 1;
- c) aderările vizate la art. 39 și data la care ele vor avea efect;
- d) extinderile vizate la art. 40 și data la care ele vor avea efect;
- e) desemnarile, rezervele și declarațiile menționate la art. 33 și 35;
- f) denunțările vizate la art. 41 alin. 3.

Drept care subsemnații, legal împuterniciți, au semnat prezenta convenție.

Adoptată la Haga la 18 martie 1970, în limbile franceza și engleza, cele doua texte având valoare egala, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Guvernului Olandei și a cărui copie certificată pentru conformitate va fi comunicată pe cale diplomatică fiecărui stat reprezentat la a 11-a sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

-----